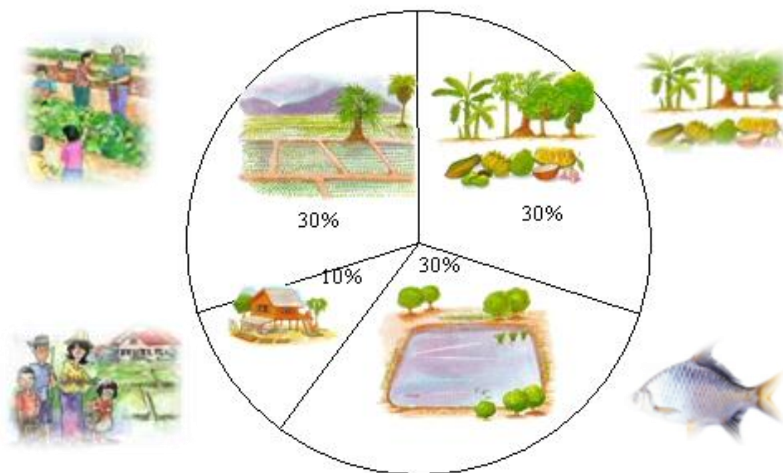

คู่มือการปฏิบัติงาน

โครงการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่
เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ
ครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำโครงการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ประกอบด้วย กิจกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กิจกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน และกิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้มีการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้มีความเหมาะสมและสามารถเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานเพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานและสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือปฏิบัติงานนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กรกฎาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
๑.๑ รายละเอียดกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมหามงคลเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙	๑
๑.๒ แนวทางการดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๔
๑.๒.๑ กิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๔
๑.๒.๒ กิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน	๗
ส่วนที่ ๒ แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	
๒.๑ รายละเอียดกิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙	๑๒
๒.๒ Road Map	๑๔
๒.๓ Action Plan	๑๕
๒.๔ รายละเอียดการดำเนินการแต่ละขั้นตอน	๑๖
ภาคผนวก	
แบบฟอร์ม ๑ แบบสำรวจข้อมูลเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ	๒๐
แบบฟอร์ม ๒ แบบสรุปจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	๒๑
แบบฟอร์ม ๓ แบบสรุปความต้องการของประชาชนทางด้านการเกษตร	๒๒
ตัวอย่างผังแปลง	๒๓

ส่วนที่ ๑

แนวทางการดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ ๑

แนวทางการดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๑ รายละเอียดกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องโอกาสมหามงคลเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙

๑. หลักการเหตุผล

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหนึ่งในแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงพระราชทานไว้ โดยเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงชีวิตอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกๆระดับ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินงานทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความพอเพียง มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินงานกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้โครงการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายดำเนินงานใน ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ หน่วยงานและบุคลากรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกลุ่มที่ ๒ ในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน เพื่อมุ่งหวังสร้างความเข้มแข็งให้แก่บุคลากรในสังกัดในการลดรายจ่าย มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน มีความเข้มแข็งสามารถเป็นที่พึ่งของสมาชิกได้ รวมทั้ง มีการดำเนินธุรกิจด้วยความโปร่งใส

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้น้อมนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใส

๒.๒ เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต และในการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น

๒.๓ เพื่อสนับสนุนกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน ได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการบริหารงานกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

๓. เป้าหมาย

๓.๑ กิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยดำเนินงานในหน่วยงานในสังกัดฯ ทุกหน่วยงาน จำนวน ๒๑ หน่วยงาน และบุคลากร (ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ) จำนวน ๗๐,๐๐๐ ราย

๓.๒ กิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน จำแนกเป็น

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มเกษตรกรที่อยู่ภายใต้การแนะนำของหน่วยงาน (กลุ่มธรรมชาติ ยังไม่ได้ จัดทะเบียนกลุ่ม) เป้าหมาย ๗๗ จังหวัด

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ /วิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป้าหมาย กลุ่มเกษตรกร ๓,๒๗๒ กลุ่ม สหกรณ์ ๗,๑๕๖ แห่ง และวิสาหกิจชุมชน ๗๘,๙๘๘ แห่ง

๔. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ช่วงที่ ๑ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐

ช่วงที่ ๒ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดำเนินการต่อเนื่อง และติดตามประเมินผลทุกปี

๕. แหล่งงบประมาณ

งบปกติของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในหน่วยงานได้

๖.๒ บุคลากรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถลดรายจ่าย มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และลดการเป็นหนี้ หรือไม่เป็นหนี้

๖.๓ กลุ่มเกษตรกรที่อยู่ภายใต้การแนะนำของหน่วยงาน (กลุ่มธรรมชาติ ยังไม่ได้จดทะเบียน มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้น

๖.๔ กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน ที่ดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเข้มแข็ง เป็นที่พึ่งของสมาชิกได้ สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส

๑.๒ แนวทางการดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินงานกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้โครงการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ดังนี้

๑.๒.๑ กิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับองค์กร

๑) วัตถุประสงค์

เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๒๑ หน่วยงานสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในหน่วยงานได้

๒) ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ - เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

๓) แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงาน

แนวทางการดำเนินงาน	รายละเอียดการดำเนินงาน
๑. รมรณรงค์เสริมสร้างความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๑.๑ หน่วยงานประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการให้บุคลากรรับทราบ ๑.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องไว้ใน Website และเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานในสังกัด
๒. ส่งเสริมให้เป็นสำนักงานด้านเศรษฐกิจพอเพียง	๒.๑ รมรณรงค์การประหยัดงบประมาณภายในหน่วยงาน ๒.๒ เปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก
๓. จัดทำกิจกรรมด้านการเกษตรผสมผสานภายในสำนักงานส่วนภูมิภาค ที่มีพื้นที่เป็นของตนเอง	ส่งเสริมให้มีการทำแปลงเกษตรผสมผสานภายในหน่วยงานในสังกัดที่มีสำนักงาน และมีพื้นที่เป็นของตนเอง
๔. จัดทำ face book หรือ line ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงาน	๔.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานในสังกัด จัดทำ face book หรือ line ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงาน ๔.๒ หน่วยงานประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรรับทราบและเชิญชวนร่วมเป็นเครือข่าย

Road Map กิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมหมายมงคลเสด็จเฉลิมฉลองวโรกาสสมมติ ครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙

๒. การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่ในสังกัด

๑) วัตถุประสงค์

เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๗๐,๐๐๐ ราย สามารถลดรายจ่าย มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และลดการเป็นหนี้ หรือไม่เป็นหนี้

๒) ระยะเวลาดำเนินการ

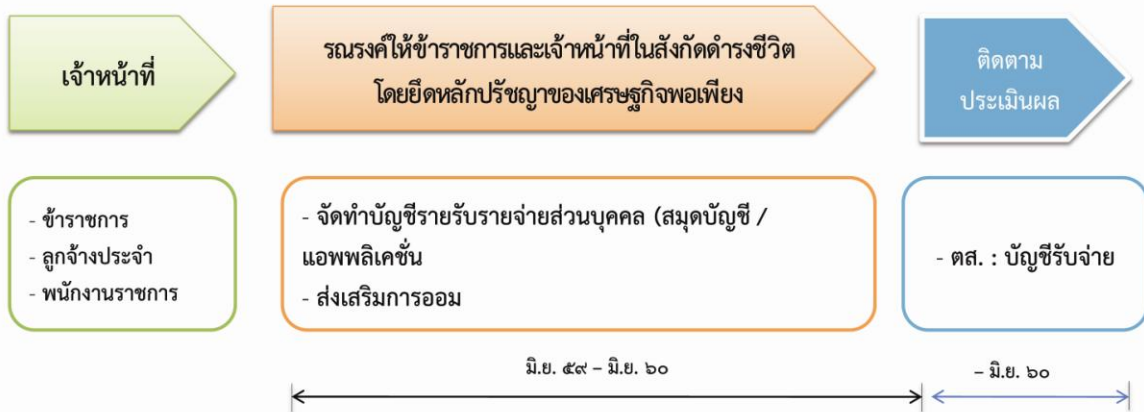
ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ – เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

๓) วิธีดำเนินงาน หน่วยงานรณรงค์ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคดำรงชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการส่งเสริมแนะนำให้มีการจัดทำบัญชีรับจ่ายส่วนบุคคล (ผ่านสมุดบัญชี หรือ แอปพลิเคชันของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์) รวมทั้ง ส่งเสริมให้มีการออมเงิน

Road Map กิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมทวงคลศสัจเฉลิมถวัลย์ราชสมบัติ ครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙

เป้าหมาย

๑. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๗๐,๐๐๐ ราย สามารถลดรายจ่าย มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และลดการเป็นหนี้ หรือไม่เป็นหนี้
๒. ระยะเวลาดำเนินการ มิ.ย. ๕๙ – มิ.ย. ๖๐

ซึ่งแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับองค์กรและเจ้าหน้าที่ เป็นเพียงวิธีการดำเนินงานในเบื้องต้น แต่ละหน่วยงานสามารถเพิ่มเติมแนวทางการดำเนินงานได้ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำรายละเอียดโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงาน แผนปฏิบัติงาน พร้อม Road map และจัดส่งข้อมูลให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙

๒. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกองประสานงานโครงการพระราชดำริ รวบรวมข้อมูลแผนการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อสรุปเป็นภาพรวมการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อรายงานผู้บริหาร และจัดส่งข้อมูลการดำเนินงานให้แก่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อวางระบบการติดตามประเมินผล

๓. แต่ละหน่วยงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้

๔. หน่วยงานในสังกัดสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง

๕. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานฯ และรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นประจำ

การติดตามประเมินผล

๑. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รับผิดชอบการติดตามประเมินผลกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงาน

๒. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ รับผิดชอบการติดตามประเมินผลกิจกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๒.๒ กิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน

๑. กลุ่มเกษตรกรที่อยู่ภายใต้การแนะนำของหน่วยงาน (กลุ่มธรรมชาติ ยังไม่ได้จดทะเบียนกลุ่ม)

๑) วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกรที่อยู่ภายใต้การแนะนำของหน่วยงาน

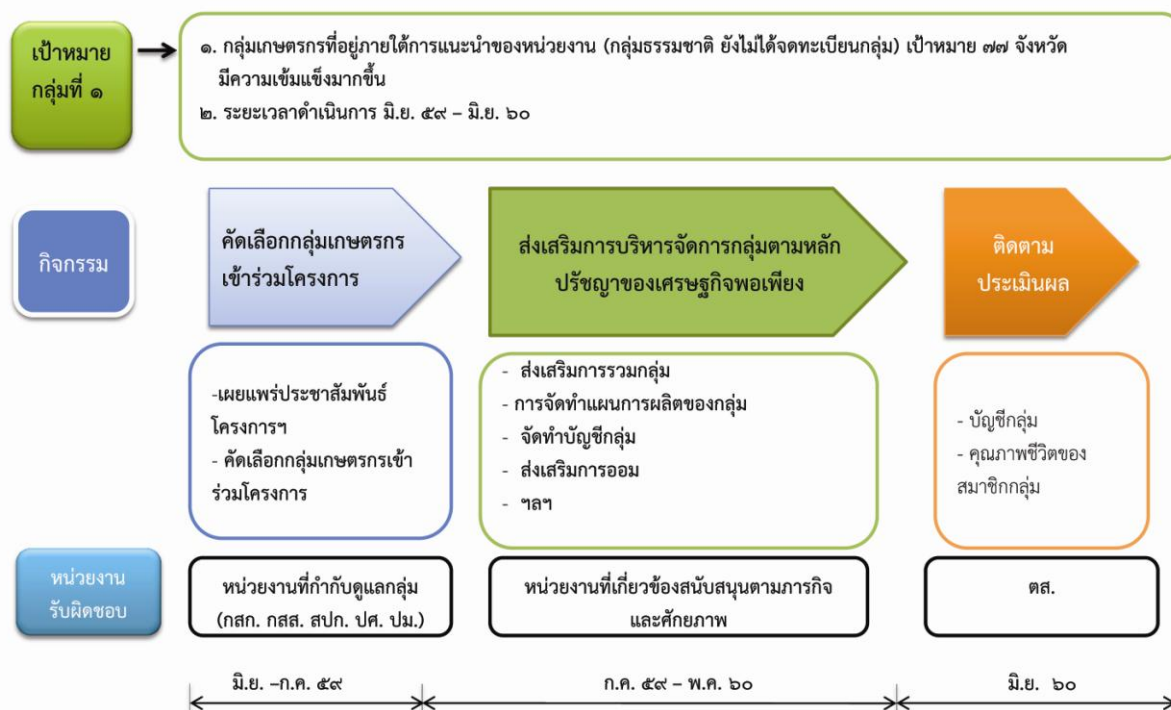
๒) ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ – เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

๓) แนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการดำเนินงาน	รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
๑. คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	๑.๑ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการฯ ๑.๒ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำหนด ฯลฯ	หน่วยงานที่กำกับดูแลกลุ่ม เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมชลประทาน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นต้น	ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ – เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙
๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒.๑ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม ๒.๒ การจัดทำแผนการผลิตของกลุ่ม ๒.๓ การส่งเสริมจัดทำบัญชีกลุ่ม ๒.๔ ส่งเสริมการออม ฯลฯ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนตามภารกิจและศักยภาพ	ระหว่างเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ – เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐

Road Map ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน

*** หน่วยงานที่กำกับดูแลกลุ่มแจ้งจำนวนเป้าหมายการดำเนินงาน

๒. กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์/ชุมชน ที่ดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑) วัตถุประสงค์

เพื่อให้กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์/ชุมชน ที่ดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเข้มแข็ง เป็นที่พึ่งของสมาชิกได้ สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส

๒) ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ - เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

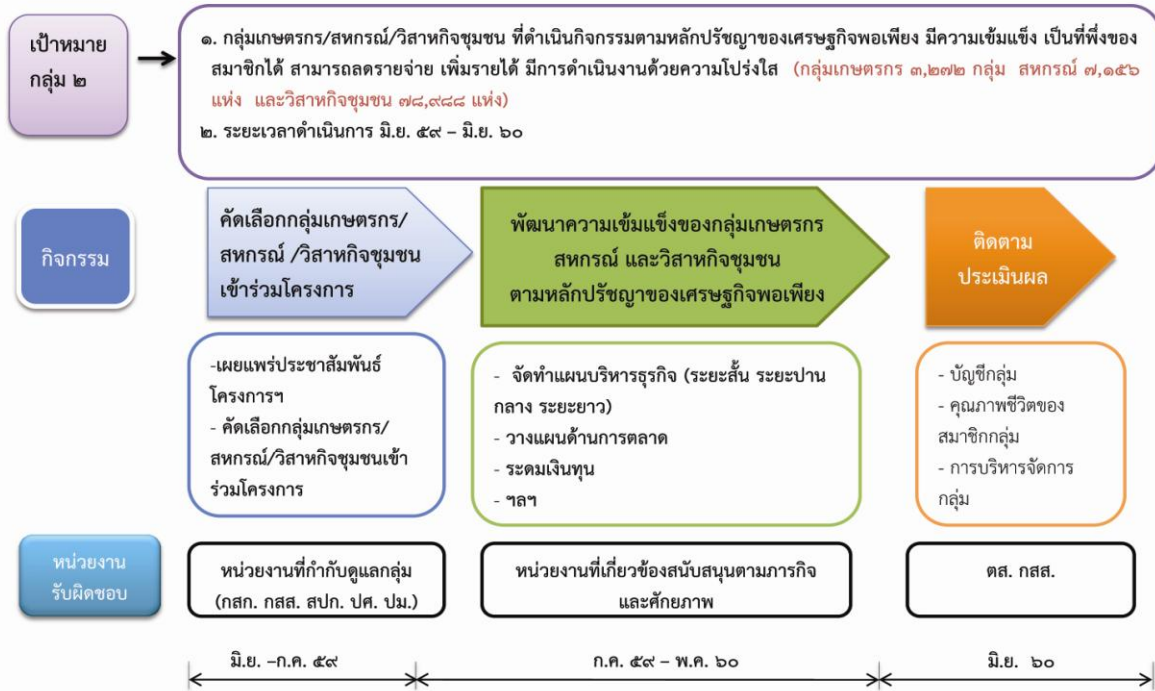
๓) เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๓,๒๗๒ กลุ่ม สหกรณ์ จำนวน ๗,๑๕๖ แห่ง และวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๗๘,๙๘๘ แห่ง

๔) แนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการดำเนินงาน	รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
๑. คัดเลือกกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์/วิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมโครงการ	๑.๑ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการฯ ๑.๒ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์/วิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมโครงการตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำหนด ฯลฯ	หน่วยงานที่กำกับดูแลกลุ่ม เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นต้น	ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ - เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙
๒. พัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิสาหกิจชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒.๑ จัดทำแผนธุรกิจ (ระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว) ส่งเสริมการรวมกลุ่ม ๒.๒ ส่งเสริมการวางแผนด้านการตลาด ๒.๓ ระดมเงินทุน ฯลฯ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนตามภารกิจและศักยภาพ	ระหว่างเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ - เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐

Road Map ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน

ซึ่งแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน เป็นเพียงวิธีการดำเนินงานในเบื้องต้น แต่หน่วยงานสามารถเพิ่มเติมแนวทางการดำเนินงานได้ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำรายละเอียดโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน แผนปฏิบัติงาน พร้อม Road map และจัดส่งข้อมูลให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙

๒. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกองประสานงานโครงการพระราชดำริ รวบรวมข้อมูลแผนการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อสรุปเป็นภาพรวมการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รายงานผู้บริหารทราบ และจัดส่งข้อมูลการดำเนินงานให้แก่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อกำหนดระบบการติดตามประเมินผล

๓. แต่ละหน่วยงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน ตามแผนการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้

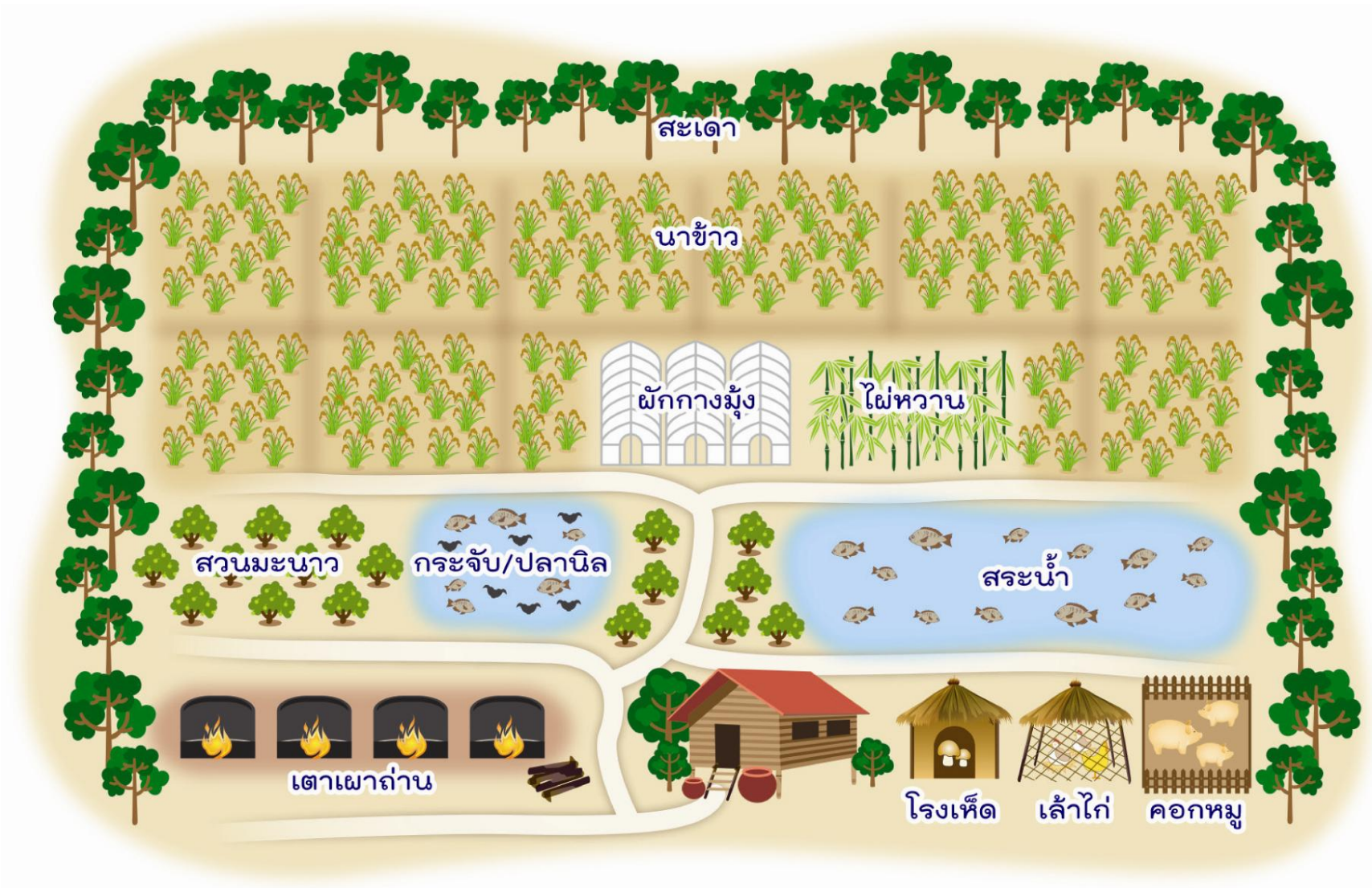
๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจ

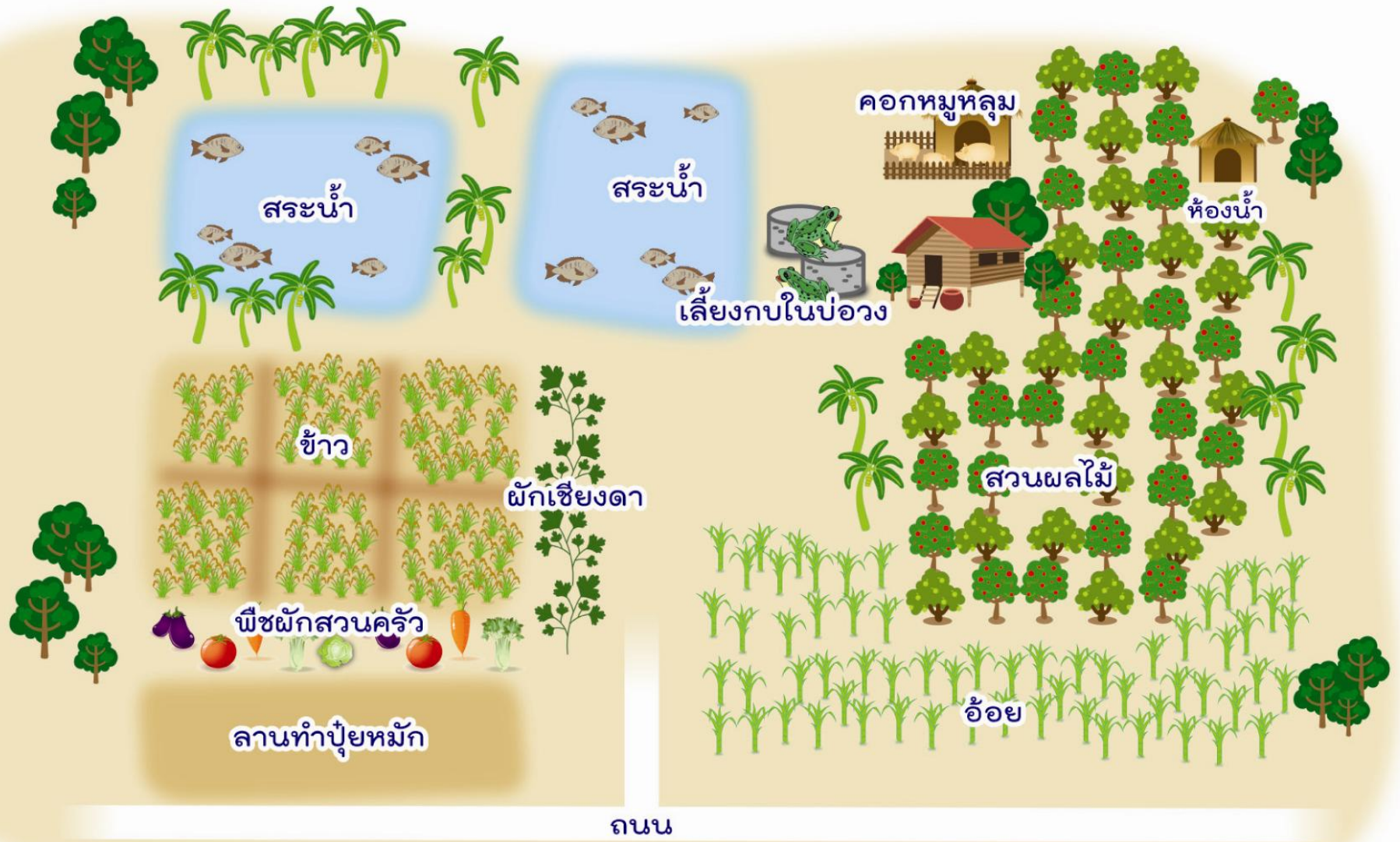
๕. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานฯ และรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นประจำ

การติดตามประเมินผล

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการติดตามประเมินผลกิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และชุมชน

ภาคผนวก

ส่วนที่ ๒

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

ส่วนที่ ๒

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๒.๑ รายละเอียดกิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องใน โอกาสเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙

๑. หลักการเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความมั่นคงและยั่งยืน ทรงคิดค้นเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ไม่ได้ผลในเขตแห้งแล้ง ขาดแคลนน้ำในการเกษตร โดยเฉพาะการประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งมีความเสี่ยงสูงในการขาดแคลนน้ำ กรณีฝนทิ้งช่วงและปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอในการเพาะปลูก

เกษตรกรทฤษฎีใหม่ คือ ทฤษฎีแห่งการใช้น้ำและการบริหารงานพัฒนาการเกษตรแผนใหม่ เน้นถึงเกษตรกรรายย่อยที่มีที่ดินจำนวนน้อย สามารถเลี้ยงตัวเองได้ สามารถผลิตข้าวให้เพียงพอต่อการบริโภคตลอดทั้งปี มีพืชผักและอาหารโปรตีนจากการเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ หมู ปลา เป็นต้น ไร่บริโภคได้ตลอดทั้งปี แนวพระราชดำริ “ ทฤษฎีใหม่” ได้กำหนดการจัดแบ่งพื้นที่เป็น ๓๐-๓๐-๓๐-๑๐ คือขุดสระ ร้อยละ ๓๐ ปลูกข้าว ร้อยละ ๓๐ ปลูกพืชไร่/พืชสวน ร้อยละ ๓๐ และที่อยู่อาศัย ร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ทั้งหมด

ดังนั้น เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเสด็จ เถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำกิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โดยคัดเลือกเกษตรกรที่มีความสมัครใจเข้าร่วมโครงการ ๘๘๒ อำเภอ ๆ ละ ๘๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๗๐,๕๖๐ ราย ครอบคลุมทุกอำเภอ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีกินมีใช้ ลดหนี้สิน โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมให้การสนับสนุน

๒.วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ได้นำแนวเกษตรกรทฤษฎีใหม่ไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเกษตรในพื้นที่ของตนเอง

๒.๒ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามแนวเกษตรกรทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑ และสามารถพัฒนาไปสู่ขั้นที่ ๒ และ ขั้นที่ ๓ ได้ต่อไป

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรที่สนใจได้รับการแนะนำ ส่งเสริม และพัฒนาเกษตรกรให้นำเกษตรกรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติในการทำเกษตร จำนวน ๗๐,๕๖๐ ราย ใน ๘๘๒ อำเภอ

๔. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ช่วงที่ ๑ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐

ช่วงที่ ๒ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดำเนินการต่อเนื่อง และติดตามประเมินผลทุกปี

๕. แหล่งงบประมาณ

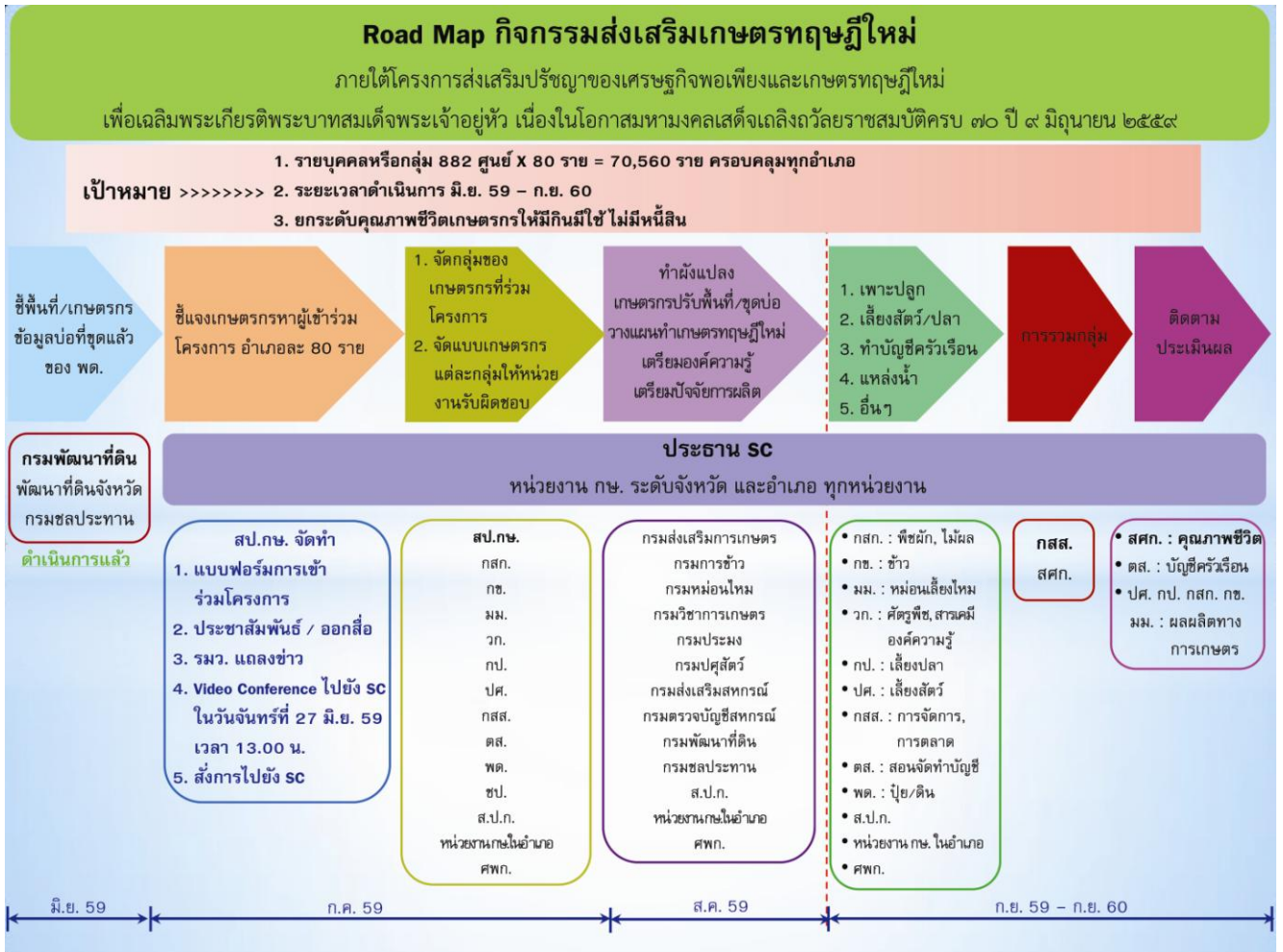
งปปกติของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถูกนำไปปฏิบัติจริงอย่างแพร่หลายในทุกภูมิภาคของประเทศไทย

๖.๒ เกษตรกรได้รับความรู้ สามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบในการทำมาหากิน การประกอบอาชีพให้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง โดยสามารถลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๒.๒ Road Map

๒.๓ Action Plan

แผนปฏิบัติงานกิจกรรมการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙

ขั้นตอน	ช่วงเวลาดำเนินการ																ปี ๒๕๖๐	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
	ปี ๒๕๕๙																		
	มิถุนายน				กรกฎาคม				สิงหาคม				กันยายน						
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖			
๖-๑๐	๑๑-๑๕	๑๖-๒๐	๒๑-๒๕	๒๖-๓๐	๓๑-๓๕	๓๖-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐-๕๔	๕๕-๕๙	๖๐-๖๔	๖๕-๖๙	๗๐-๗๔	๗๕-๗๙	๘๐-๘๔	๘๕-๘๙			
๑. ชี้แจงแนวทางแก่ผู้ปฏิบัติงาน				←														ผู้บริหาร กษ.และ SC	
๒. การสำรวจเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ อำเภอละ ๘๐ ราย				←														SC	- แบบฟอร์มที่ ๑ - แบบฟอร์มที่ ๒ - หลักเกณฑ์การแบ่งกลุ่มเกษตรกร
๓. จัดกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ						←												SC	- แบบฟอร์มที่ ๓
๔. การจัดทำผังแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่และวางแผนทำเกษตรทฤษฎีใหม่								←										SC ส่วนกลางสนับสนุน	
๕. หน่วยงานให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม														←				เกษตรกรและ SC	
๖. การรวมกลุ่ม														←				กสส. สศก.	
๗. การติดตามประเมินผล															←			ส่วนกลาง (ผศ.) เขต และ (สศก.ประเมินภาพรวม)	

หมายเหตุ คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command : SC)

๒.๔ รายละเอียดการดำเนินการแต่ละขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ ชี้แจงแนวทางแก่ผู้ปฏิบัติงาน

๑.๑ ระดับกระทรวง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกองประสานงานโครงการพระราชดำริ จัดประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ แก่คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) ผ่านการประชุม Video Conference

๑.๒ ระดับจังหวัด

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดประสานคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) ในจังหวัดเข้าร่วมการประชุม Video Conference

ขั้นตอนที่ ๒ การสำรวจเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ อำเภอละ ๔๐ ราย

๒.๑ ระดับกระทรวง

๑) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองประสานงานโครงการพระราชดำริ จัดทำแบบสำรวจข้อมูลเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ (แบบฟอร์มที่ ๑) และจัดส่งให้หน่วยงานในระดับจังหวัดดำเนินการ

๒) ประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

๓) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน

๒.๒ ระดับจังหวัด

๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) จัดประชุมซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติงานและแบ่งงานเพื่อลงสำรวจกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ

๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแบบฟอร์มที่ ๑

ขั้นตอนที่ ๓ จัดกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

๓.๑ ระดับจังหวัด

คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แบบเบ็ดเสร็จ(Single Command)ดำเนินการจัดแบ่งกลุ่มเกษตรกร

๑) นำรายชื่อเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมฯ มาจัดกลุ่มตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้
กลุ่มที่ ๑ เกษตรกรที่มีบ่อน้ำ ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ แต่ไม่สมบูรณ์ ต้องการพัฒนา
กลุ่มที่ ๒ เกษตรกรที่มีบ่อน้ำ แต่ยังไม่เคยทำการเกษตรผสมผสาน/ทฤษฎีใหม่หรือ
 ทำแล้วแต่ระบบน้ำไม่เพียงพอ

กลุ่มที่ ๓ เกษตรกรที่ยังไม่มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน/ยังไม่เคยทำ
 การเกษตร ผสมผสาน/ทฤษฎีใหม่

๒) มอบหมายจำนวนเกษตรกรให้แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ ตามแบบสรุปจำนวน
 เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ (แบบฟอร์มที่ ๒) โดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่แต่ละ
 หน่วยงานลงพื้นที่จัดทำผังแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ และวางแผนทำเกษตรทฤษฎีใหม่

๓) จัดส่งข้อมูลตามแบบฟอร์มที่ ๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 กองประสานงานโครงการพระราชดำริ ในรูปไฟล์ Excel ทาง Email : moac_project@yahoo.com หรือ
 moac_project@hotmail.com ภายในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

๓.๒ ระดับกระทรวง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกองประสานงานโครงการพระราชดำริ
 ดำเนินการ

๑) รวบรวมข้อมูลตามแบบฟอร์มที่ ๒ และสรุปข้อมูลแยกเป็นรายการ/สำนักงาน

๒) จัดส่งข้อมูล ตามข้อ ๑) ให้หน่วยงานระดับกรม/สำนักงาน ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม
 ๒๕๕๙

๓) หน่วยงานระดับกรม/สำนักงาน สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานของหน่วยงาน
 ในระดับพื้นที่

ขั้นตอนที่ ๔ การจัดทำผังแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ และวางแผนทำเกษตรทฤษฎีใหม่

๔.๑ ระดับจังหวัด

๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ ส่งเสริมความรู้
 เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ และการจัดทำผังแปลงให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ จัดทำแผน
 ปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดระยะเวลาในการลงพื้นที่จัดทำผังแปลงฯ และแผนฯ

๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ สรุปลงความ ต้องการของเกษตรกรเป้าหมายตามกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ (แบบฟอร์มที่ ๓) โดยจำแนกเป็น กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่ ๒ และ กลุ่มที่ ๓ และจัดส่งข้อมูลให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานระดับกรม/สำนักงาน เพื่อจัดทำ โครงการสนับสนุนตามแผนความต้องการของเกษตรกร ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยกำหนดระยะเวลาดังนี้

- กลุ่มที่ ๑ ดำเนินการจัดทำผังแปลงและแผนฯ ให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙
- กลุ่มที่ ๒ - ๓ ดำเนินการจัดทำผังแปลงและแผนฯ ให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๙

๔.๒ ระดับกรม/สำนักงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สรุปข้อมูลแผนความต้องการของเกษตรกร เป้าหมายตามกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ทั่วประเทศ และจัดส่งข้อมูลให้กรม/สำนักงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา จัดทำโครงการสนับสนุนงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสม

ขั้นตอนที่ ๕ หน่วยงานให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

๕.๑ ระดับกรม/สำนักงาน

- ๑) นำข้อมูลจาก ๔.๒ มาจัดทำโครงการเพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ (โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้พิจารณาสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรเป้าหมาย กลุ่มที่ ๑ เป็นอันดับแรก)
- ๒) นำข้อมูลความต้องการของเกษตรกร ในส่วนที่เหลือ (กลุ่มที่ ๑ - กลุ่มที่ ๓) เป็น เป้าหมายในการจัดทำโครงการเพื่อให้การสนับสนุนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕.๒ ระดับจังหวัด

หน่วยงานในระดับภูมิภาคดำเนินการให้การสนับสนุนเกษตรกรเป้าหมายฯ ตามความ เหมาะสม/ตามที่ได้รับพิจารณาจัดสรรจากหน่วยงานระดับกรม/สำนักงาน หรือตามภารกิจของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ ๖ การรวมกลุ่ม

๖.๑ ระดับจังหวัด

SC ประเมินศักยภาพในการรวมกลุ่มของเกษตรกรเป้าหมาย หากสามารถรวมกลุ่มได้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการรวมกลุ่ม และพัฒนาต่อยอดต่อไป

ขั้นตอนที่ ๗ การติดตามประเมินผล

๗.๑ ระดับกระทรวง

๑) ผู้ตรวจราชการกระทรวง ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานในพื้นที่เขตตรวจราชการ

๒) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรรับผิดชอบการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ในภาพรวม

๗.๒ ระดับกรม/สำนักงาน

หน่วยงานระดับกรม/สำนักงาน ติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมฯ ตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง

๗.๓ ระดับจังหวัด

คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ ติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมฯ ในภาพรวมของจังหวัด โดยมีสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขตที่เกี่ยวข้องเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ
